

Μιχαήλ Χούλη, Θεολόγου

Κάποιος νομικός, ερμηνευτής του Μωσαϊκού νόμου, πλησίασε κάποτε τον Ιησού για να τον πειράξει -και ίσως θέλοντας να τον παγιδέψει- και του είπε: “Διδάσκαλε, τι πρέπει να κάνω για να κληρονομήσω την αιώνια ζωή;” Ο Ιησούς τον ρώτησε: “Τι είναι γραμμένο στον Νόμο;” Και ο νομικός απάντησε σύμφωνα με το Δευτερονόμιο και το Λευιτικό: “Πλήρης αγάπη στον Θεό και ανεπιφύλακτη αγάπη στον πλησίον”. Ζήτησε τότε έτσι και θα κληρονομήσεις τη αιώνια ζωή, του είπε ο Ιησούς. “Και ποιος είναι ο πλησίον μου;”, ρώτησε τον Ιησού ο νομικός, για να δικαιολογηθεί! Τότε παίρνοντας τον λόγο ο Κύριος παρουσίασε την αριστουργηματική παραβολή του Καλού Σαμαρείτη, ο οποίος αν και ήταν εχθρός με τον μισοπεθαμένο στον δρόμο άνθρωπο, δεν δίστασε να τον μεταφέρει με το γαϊδουράκι του μέχρι το πανδοχείο, αφού του πρόσφερε τις πρώτες βοήθειες. Και μάλιστα πλήρωσε χρήματα στον πανδοχέα περισσότερα απ’ όσα χρειαζόνταν, για να τον φροντίσει. Μόλις ολοκλήρωσε ο Χριστός την διήγηση, ρώτησε τον νομικό: “Ποιος σου φαίνεται ότι υπήρξε πραγματικά ο πλησίον στον αιμόφυρτο δυστυχή; Ο ιερέας και ο λευίτης που τον εγκατέλειψαν στον δρόμο ετοιμοθάνατο, ή ο Σαμαρείτης;” Ο νομικός τότε απάντησε: “Εκείνος που τον ευσπλαχνίστηκε”. Και ο Ιησούς τού είπε: “Πήγαινε και κάνε και εσύ το ίδιο”! (Λουκ. 10, 25-37).

Ο Χριστός με την σπουδαία αυτή παραβολή διδάσκει ότι κάθε άνθρωπος που έχει την ανάγκη μας είναι ο πλησίον και δεν θα πρέπει να διστάζουμε να προσφέρουμε τη βοήθειά μας όπου και όποτε χρειαστεί. Η καρδιακή σκληρότητα δεν αρμόζει σε χριστιανούς, αλλά οφείλουν να αγαπούν χωρίς ιδιοτελές μέτρο. Σε οποιονδήποτε άνθρωπο, που καταδιώκεται, συκοφαντείται, υποφέρει ή είναι δυστυχισμένος, οφείλουμε να παρέχουμε ευσπλαχνία, προστασία, υπεράσπιση, βοήθεια. Ασχέτως αν είναι ή δεν είναι συγγενής, αν είναι ή δεν είναι γνωστός μας. Διότι κοινή η τύχη των ανθρώπων και το μέλλον απροσδιόριστο. Πριν από αρκετά χρόνια, σε κάποιο σημείο της Αθήνας, τραυματίστηκε ένας νεαρός στο πόδι ένεκα ποδοσφαιρικών διαφορών και η αιμορραγία υπήρξε ακατάσχετη. Ο οδηγός διερχόμενου αυτοκινήτου, από τον οποίον ζήτησαν οι φίλοι του να τον μεταφέρει στο πλησιέστερο νοσοκομείο, αρνήθηκε για να μην λερώσει το κάθισμα, όπως είπε, με αίματα. Το αποτέλεσμα ήταν να καθυστερήσουν οι φίλοι του να μεταφέρουν το νέο παιδί στο νοσοκομείο και δυστυχώς ο τραυματίας εξέπνευσε. Το αρνητικό αυτό παράδειγμα επισημαίνει την έλλειψη αγάπης την οποία ζητάει από εμάς ο Θεός.

Οι Σαμαρείτες με τους Ιουδαίους ήσαν άσπονδοι εχθροί. Τόσο ο καλός Σαμαρείτης όσο και ο Χριστός, προς τον Οποίον η παραβολή προσανατολίζει, δεν κάνουν διακρίσεις. Ο χριστιανός δεν επιτρέπεται να ξεχωρίζει ανθρώπους με βάση τις πολιτικές τους τοποθετήσεις, το χρώμα, τη φυλή, το έθνος τους, τη θρησκεία τους κ.λπ. Δεν δικαιούται κανείς να κάνει διακρίσεις στην αγαθοεργία, όπως διακρίσεις δεν έκανε και ο Χριστός επί γης. Ο άνθρωπος είναι εικόνα του Θεού. Επομένως όπως αγαπάμε τον εαυτό μας, έτσι πρέπει να βλέπουμε και στους άλλους την εικόνα του Θεού και όχι να θεωρούμε τους άλλους ότι είναι η κόλασή μας, σύμφωνα με τα λόγια άθεων διανοουμένων. Τότε μόνο ελαττώνεται ο εγωισμός και προβάλλει πεντακάθαρα και στη δική μας ζωή η χωρίς όρους και όρια αγάπη του Χριστού. Ιδιαίτερα σήμερα που αυξάνεται ο ατομισμός, η αποξένωση και η

απανθρωπιά, έχουμε χρέος να συνεισφέρουμε στην ενότητα των διηρημένων, χωρίς να χάνουμε την αλήθεια της πίστης μας, μια αλήθεια που φυσικά δεν διαπραγματευόμαστε.

Ο Σαμαρείτης ξεπέρασε τον εαυτό του, διότι είδε στον συνάνθρωπό του την πραγματική αξία και του ιδίου του εαυτού του. Σκοπός της ζωής δεν είναι τα μικροσυμφέροντά μας, οι ταπεινές επιθυμίες μας και η προάσπιση του εγώ μας, αλλά κυρίως η θεολογική αλήθεια του προσώπου, που είναι η θυσία υπέρ ανωτέρων ιδανικών, η αξία της ζωής, η υπεράσπιση των αδυνάτων και στη συνέχεια ο αγιασμός και η θέωση. Κανείς δεν αγιάζεται ζώντας μόνο για τον εαυτόν του. Ακόμα και οι άγνωστοι μοναχοί των πλέον απομακρυσμένων περιοχών του πλανήτη μας, προσεύχονταν και προσεύχονται συνεχώς υπέρ των άλλων και του σύμπαντος κόσμου. Η αγάπη του Σαμαρείτη φανερώνει την αγάπη του Θεού για τους ανθρώπους. Ο Θεός Πατέρας δεν δίστασε να θυσιάσει τον μονογενή του Υιό για να ζήσει ο εκπεσών άνθρωπος. Η μεγαλύτερη και έμπρακτη αγάπη αποδείχτηκε ότι είναι η Σταυρική θυσία του Χριστού υπέρ της ζωής των ανθρώπων.

Η αλληγορική σημασία της παραβολής είναι η εξής: Ο καλός Σαμαρείτης είναι ο Χριστός. Ο χτυπημένος από τους ληστές διαβάτης, σύμφωνα με τους Πατέρες της Εκκλησίας, είναι ο κάθε λαβωμένος από την αμαρτία άνθρωπος. Η σε χαμηλότερο υψόμετρο υπάρχουσα Ιεριχώ φανερώνει την κάθοδο του Θεανθρώπου στη γη για να υπηρετήσει τον τρωθέντα άνθρωπο. Το πανδοχείο συμβολίζει την Εκκλησία, που είναι μοναδικό πνευματικό νοσοκομείο. Το λάδι και το κρασί συμβολίζουν την θεραπεία μέσω των αγιαστικών μυστηρίων. Τα δύο δηνάρια, που πλήρωσε ο Σαμαρείτης στον πανδοχέα, αναγνωρίζουν την μοναδική αξία της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης. Και τέλος, η επιστροφή του καλού Σαμαρείτη με σκοπό να μάθει περί της υγείας του ημιθανή διαβάτη, τονίζει την Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου Ιησού Χριστού, ο οποίος θα ξαναγυρίσει, εμφανιζόμενος με δύναμη και δόξα πολύ, «ίνα κρίνει ζώντας και νεκρούς».

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ:

“Κήρυγμα και Θεολογία”, Γεωργίου Πατρώνου, τ. Α΄, εκδ. Αποστολικής Διακονίας, Αθ. 2003

“Κυριακοδρόμιο”, εκδ. Άρτος Ζωής, Αθ. 2011

“Λόγος και Ύπαρξη”, Κων/νου Γρηγοριάδη, τ. Α΄, έκδ. Β΄, έκδ. Η Μεταμόρφωσις του Σωτήρος, Μήλεσι Αττικής, 2001

“Ορθόδοξα Μηνύματα”, Σταύρου Φωτίου, εκδ. Γρηγόρης, Αθ. 2000

“Τα Τέσσερα Ευαγγέλια και Πράξεις των Αποστόλων”, αρχιμ. Τιμοθέου Κιλίφη, Αθ. 1999